

ราชการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล รอดคล้าย. การวิเคราะห์ระบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กเรื้อรังในกรุงเทพมหานคร.
เครือข่ายองค์กรเพื่อเด็กเรื้อรัง, 2537.
- กัญญา สวารณแสง. จิตวิทยาทั่วไป. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
สำนักพิมพ์บำรุงสาส์น, 2532.
- กาญจนา เกียรติประวัติ. นวัตกรรมทางการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2523.
- กิติพัฒน์ นนทปัทมะคุลย์. รายงานการวิจัยระบบการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ
และเอกชนเพื่อให้บริการเด็กกำพร้า เด็กพิการ และเด็กเรื้อรัง. สภาองค์กรพัฒนา
เด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย, 2531.
- ไกรวุฒิ วัฒนสิน. การศึกษาเครือข่ายทางสังคมของเด็กเรื้อรัง. โครงร่างวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การศึกษาพื้นฐาน เพื่อป้องกัน.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2534.
(อัครสำเนา)
- ____. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539). กรุงเทพมหานคร :
ม.ป.ท. (อัครสำเนา)
- ____. รายงานการวิจัย การติดตามการจัดการศึกษาสำหรับเด็กเรื้อรัง. กรุงเทพมหานคร :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2537.
- คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็ก. ภาวะวิกฤตของชีวิตเด็กไทย : ปัญหาที่ยัง
ไม่สายเกินแก้. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการประชุม
ปฏิบัติการ เรื่อง เด็กในภาวะยากลำบาก. 20 - 21 ธันวาคม 2533.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศ, 2533.

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการสัมมนา
ระดับชาติว่าด้วยการป้องกันการทารุณและทอดทิ้งเด็ก : เด็กที่ใช้แรงงานและเด็ก
ที่ถูกทอดทิ้ง. 18 - 19 ธันวาคม 2530, กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป,
2531.

โครงการเพื่อเด็กและเยาวชนเร่ร่อนจรจัด สภาเยาวชนคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
สภาพปัญหาของเด็กและเยาวชนเร่ร่อนจะจัดการดำเนินงานโครงการในระยะ 2 ปี
พ.ศ. 2528 - 2530). การสรุปผลการดำเนินงาน ม.ป.ท., ม.ป.ป.
(อัครสาเนา)

โครงการสิ่งแวดล้อม (UNEP) กับองค์การทุนเพื่อเด็ก (UNICEF) แห่งสหประชาชาติ.

สภาวะสิ่งแวดล้อม 1990. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ป. (อัครสาเนา)

งามนิศ สัตย์สงวน. การวิจัยทางมานุษยวิทยา. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สถาบันวิจัยสังคม, ชมรมวิจัยเชิงคุณภาพ. รวมบทความว่าด้วย
วิถีวิจัยเชิงคุณภาพ. ม.ป.ท., ม.ป.ป. (อัครสาเนา)

ชูพงศ์ ปัญจวัต. การใช้ตัวแบบในนิทานประกอบภาพเพื่อเพิ่มพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
กับเพื่อนในเด็กอนุบาลที่มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมต่ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ชูชานนา แอกเนลลี. เด็กเร่ร่อน ปัญหาโศกนาฏกรรมกลางเมือง. แปลโดย จุมพจน์
เชื้อสาส. รายงานเสนอโดยคณะกรรมการเอกราชว่าด้วยปัญหาคนเร่ร่อน
ระหว่างประเทศ กรุงเทพมหานคร : อากการพิมพ์, 2529.

ณัฐรา แก้วสุวรรณ. พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคม
ของนักเรียนระดับปฐมวัย : เปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนอนุบาลและศูนย์เด็ก
ปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2525.

ธรรมรักษ์ การนิศิษฐ์. นโยบายการแก้ปัญหาเด็กเร่ร่อนในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน :
เอกสารประกอบคำบรรยายการสัมมนาระดับชาติเรื่องเด็กเร่ร่อน. 2534.
(อัครสาเนา)

- ธรรมศักดิ์ มีอิสระ. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนทางวาจาระหว่างครู กับนักเรียน
สารนิพนธ์หลักสูตร. 16 (มกราคม 2526) : 61 - 64.
- ธีรชัย ปุณฺณโชติ. การสังเกตพฤติกรรมอย่างมีระบบ. วารสารครุศาสตร์ 2.
 (สิงหาคม - ตุลาคม 2515) : 39 - 57.
- นนทนี เพ็ชฎไพศิษฐ์. การศึกษาปัญหาเด็กและเยาวชนเร่ร่อนจรจัด การศึกษาเฉพาะการให้
บริการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.
- นพพร นพเจริญกุล. สุขภาพจิตและการปรับตัวของเด็กหน้บ้าน ที่รับการรักษา ณ โรงพยาบาล
สุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
 2521.
- นภมณฑล ลิ้มหมื่นเป็สม. รูปแบบของการช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนในประเทศไทย : การศึกษา
แบบเคสศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- นโสบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนัก. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส
(เด็กเร่ร่อน). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,
 2527. (อัครสำเนา)
- นราวัลย์ กาญจนะประโชติ. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครู ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
ครูกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรในจังหวัด
เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- นารัตน์ วัฒนะนนท์. พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมของ
นักเรียนระดับปฐมวัย เปรียบเทียบระหว่างศูนย์เด็กปฐมวัยของกรมการพัฒนารัฐบาล
กรมอนามัย และกรมศาสนา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2527.
- นิตยา กัทลิตระพันธ์. การศึกษาสถานภาพและนโสบายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนด้อยโอกาส
: เด็กเร่ร่อน. โครงการสตรีและเยาวชนศึกษา สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2535.

- บุญนำ แก้วปิ่นทอง. พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมของ
นักเรียนระดับปฐมวัย เปรียบเทียบระหว่างหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2525.
- เบญจมาศ ศรีอำพล. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ศูนย์ ผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่ของแหล่ง
ก่อสร้างต่อบริการการศึกษาในระบบโรงเรียนที่จัดในศูนย์เด็กก่อสร้าง.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ประกอบ บุรัตน์. การศึกษาสำหรับเด็กเรื้อรัง. กรุงเทพมหานคร, 2538. (อิดสำเนา)
- ประคอง ประสิทธิ์พร. ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในด้านการเรียน
การสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปรับตัวของนักเรียน. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.
- ประคอง สุกษสาร. การสอนซ่อมเสริม ใน โครงการอบรมเสริมสมรรถภาพครูประถมศึกษา
ครั้งที่ 1. ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
(อิดสำเนา)
- ประเสริฐ จริยานุกุล. ระบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอน. วิชา 3 (มีนาคม -
พฤษภาคม 2519) : 1.
- พจนา นารณกรกิจ. การให้การส่งเคราะห์เด็กหญิงเรื้อรังในสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- พรพิมล เឹងศรีทอง. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพครูกับนักวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2515.
- พรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- _____ . ความต้องการพื้นฐานและความสนใจในอาชีพของเด็กเรื้อรัง. กรุงเทพมหานคร :
ม.ป.ท., 2522.

- พิไลลักษณ์ จำเมือง. พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย : เปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกับโรงเรียนเทศบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัย, 2525.
- มีณฑนา ปิยะธาดา. การสำรวจคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนคร และธนบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาวิทยาลัย มหาวิทาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2511.
- สุทิน จาสะกุ่ม. การศึกษาการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ระพีวรรณ คล้ายแดง. การศึกษาพฤติกรรมทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนชั้นเด็กเล็กที่บ้านและที่โรงเรียนในหมู่บ้าน จังหวัดนครราชสีมา : การศึกษาเฉพาะกรณี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- รัศมี ดินประเสริฐสวัสดิ์. ผลของการชี้แนะโดยผู้ว่าจาและการกำหนดบทบาทผู้จัดชั้นเรียนต่อการเพิ่มพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับเพื่อนของเด็กแอกตัว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ลาวัลย์ ศัพท์สุทธีวงศ์. การศึกษาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร : การวิจัยเชิงคุณภาพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- วัลลภ ตั้งคณาวัฑฒ์. เด็กที่ถูกกลืนในสังคมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- _____. เด็กเร่ร่อนในสังคมไทย. เลกสารวิชาการฉบับที่ 2 ศูนย์ข้อมูลและการวิจัยเพื่อเด็กมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก, 2535.
- วิไลวัลย์ กฤษณะภุคิ และสุเกศินี สุภีระ. สาเหตุที่ทำให้เด็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นเด็กเร่ร่อนจรจัด : ศึกษาเฉพาะกรณี. รายงานการวิจัยภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2527.
- ศศ. คิดแผนตั้งศูนย์การเรียนทั่วประเทศเป็นแหล่งเรียนรู้เด็กเร่ร่อนด้วยโอกาส. เคลินิวส์ (15 ตุลาคม 2537) : 10.

- ศรีสว่าง พึ่งวงศ์แพทย. การจัดการศึกษาเพื่อเด็กที่อยู่ในสภาวะชากล้าบาก.
กรุงเทพมหานคร, 2536. (อัครสาเนา)
- สงเคราะห์เด็กและบุคคลวิทุร่น กรมประชำสงเคราะห์, กอง. การศึกษาคฤคกรรมเด็กที่
หลบหนีจากสถานแรกรับ : เฉพาะกรณีสถานแรกรับเด็กช้ำปากเกร็ดและสถานแรกรับ
เด็กหญิงพญาไท. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์เด็กช้ำบ้าน
ปากเกร็ด, 2532.
- สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. การศึกษาศถานภาพและนโยบายเกี่ยวกับเด็กและ
เยาวชนคือยโอกาส. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,
2533.
- สันทนา ธรรมสโรจน์. โครงการเพื่อเด็กเร่ร่อน : เอกสารประกอบคำบรรยายการสัมมนา
ระดับชาติเรื่องเด็กเร่ร่อน 2534. (อัครสาเนา)
- สมบูรณ์ ทองศิลป์. ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในด้านการเรียนการสอน
กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความเป็นผู้นำของนักเรียน. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.
- สมพงษ์ จิตระดับ. วัฒนธรรมเด็กเร่ร่อนในท้องถิ่น. ศูนย์การศึกษาเพื่อเด็กคือยโอกาส
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- สมพงษ์ จิตระดับ และ ชีระพันธ์ สุภกรกาญจนะ. เด็กเร่ร่อน การคืนกลับสู่สังคมอย่าง
ประณีต. เครือช้ำของค้กรทำงานเพื่อเด็กเร่ร่อน, 2537.
- สาธิต จุติกุล. เด็กเร่ร่อน : เอกสารคำบรรยายการประชุมสมัชชาแห่งชาติครั้งที่ 1
ด้านการพัฒนาเด็ก 2533 สภาวะความต้องการพื้นฐานและบริการสำหรับเด็ก,
2533. (อัครสาเนา)
- _____ . เด็กในภาวะชากล้าบาก : เอกสารคำบรรยาย, ม.ป.ป. (อัครสาเนา)
- สำลี ทองธำ. การเก็บข้อมูลในการวิจัยเชิงชาติพันธุ์วิทยา. ชุดรวมบทความการวิจัยทาง
การศึกษา : หลักและวิธีกรสำหรับนักวิจัย. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2535.

- สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทชวัฒนา
พานิช จำกัด, 2524.
- สุนันทา เสียงไทย และคณะ. เด็กและเยาวชนเร่ร่อนจรจัด : สภาพปัญหา สาเหตุและ
แนวทางแก้ไข. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2531.
- สุภาวงศ์ จันทวานิช. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2535.
- สุภิกษิทธิ์ ผาสุขฉี. บทบาทของหน่วยงานรัฐบาลและเอกชนในการแก้ปัญหาความค้ำอ้อโอกาส
ทางการศึกษาของเด็กในกรุงเทพมหานคร. วิทยาลัยนพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2532.
- สุนน อมรวิวัฒน์ และ สมพงษ์ จิตระดับ. สาระและกิจกรรมการสอนวิชาหลักสูตรและการสอน
ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- สุวัฒนา แก้วสุวรรณ. บทบาทของนักปกครองในการส่งเสริมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครูและนักเรียน.
วิทยาลัยนพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- อัมราพร โพธิ์แดง. ปฏิสัมพันธ์ทางวาทะระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนวิชา
สังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยาลัยนพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2529.
- อารี พันธุ์มี. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร, 2534.
- อุ้นดา นพคุณ. ปัญหาสวัสดิการเด็กและการตอบสนองโดยองค์กรเอกชน. สมาคมสวัสดิการ
เด็กในประเทศไทย, 2532.
- อุไรวรรณ พันธุ์ประพันธ์. การศึกษาพฤติกรรมเด็กที่หลบหนีจากสถานแรกรับ : เฉพาะกรณี
สถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ดและสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านปากเกร็ด, 2532.

ภาษาอังกฤษ

- Bellack Arno A. Theory and Research in Teaching. New York : Teachers College Columbia University Bureau of Publication, 1963.
- Chres Kyriacou. Essential Teaching Skills. Simon & Schuster Education,
- Donald M. Medley. "Measuring the Complex Classroom of Today."
Observational Methods in the Classroom. Washington D.C.
Association for Superviion and Curriculum Development, 1973.
- Elizabeth B. Hurlock. Child Development. New York : McGraw - Hill
Book Co., 1964.
- Good, C.V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw - Hill
Book Co., 1973.
- Goetz, J.P. Ethnography and Qualitative Design in Educational Research.
New York : Academic Press, Inc., 1984.
- Henry Stack Sullivan. Child Development : The Emerging Self.
New York : Prentice - Hall International Inc., 1956.
- Horance B. English. Child Psychology. New York : Henry Hold and
Company Inc., 1951.
- Iwanaka, M. "Development of Interpersonal Play Structures in Three,
Four and Five Year - old Children". Journal of Research and
Development in Education, 1973.
- John Withall. The Development of a Techniue for the Measurement of
Social - emotionai climate in class rooms. INTERACTION
ANALYSIS : THEORY, RESEARCH AND APPLICATION, 1967.
- Medinnus, G.R. and Johnson, R.C. Child and Adolescent Psychology
Behavior and Development. New York : John Wiley & Seas, Inc.,
1969.

- Ned A. Flander. Teacher Influence in the Classroom. INTERACTION ANALYSIS : THEORY, RESEARCH AND APPLICATION, 1967.
- _____. ANalyzing Teaching Behavior. Massachusetts : Addison - Wesley Publishing Co., 1970.
- Ober, Richard L. Bentley, Ernest L. and Miller, Edith. Systematic Observation of Teaching. New Jersey Prentice Hall Inc., 1971.
- Terry Page, G. & Thomas J.B. with Marshall, A.R. International Dictionary of Education. Nichols Publishing Company, 1977.
- UNICEF. Convention on the Rights of the Child. Manila, 1990.
- Yee, Albert H. Social Interaction in Education Settings. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice - Hall, 1971.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. แนวคำถามในการสัมภาษณ์
2. แบบสังเกตการปฏิสัมพันธ์
  - 2.1 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู เด็กเร่ร่อน และเด็กปกติ
  - 2.2 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กเร่ร่อน และ เพื่อน
3. แบบสังเกตการภาคสนาม "เด็กเร่ร่อนในโรงเรียน"
4. แบบบันทึกภาคสนาม

คำถามในการสัมภาษณ์ผู้อ่านวอการโรงเรียน

1. ทางโรงเรียนได้รับเด็กบ้านอุปถัมภ์ มูลนิธิสร้างสรรค์เด็กเข้าเรียนร่วมมาเป็นเวลานานเท่าไร
2. ท่านมีความคิดเห็นเช่นไรที่รับเด็กเร่ร่อนเข้ามาเรียนร่วมกับเด็กปกติ
3. ท่านคิดว่าเมื่อเด็กเร่ร่อนเข้ามาเรียนร่วมในโรงเรียน ก่อให้เกิดปัญหาหรือไม่อย่างไร และมีวิธีการแก้ไขปัญหานั้นเช่นไร
4. ท่านคิดว่าระบบโรงเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมของเด็กเร่ร่อนได้หรือไม่
5. ท่านมีนโยบายหรือโครงการที่จะส่งเสริมเด็กเร่ร่อนเหล่านี้ หรือไม่ อย่างไร

คำถามในการสัมภาษณ์ครู

1. ประวัติและภูมิหลัง

- 1.1 ชื่อ..... นามสกุล.....
- 1.2 เพศ..... อายุ..... ปี วุฒิทางการศึกษา.....
- 1.3 ประสบการณ์การสอนในโรงเรียน..... ปี ประสบการณ์สอนเด็กเร่ร่อน.... ปี
- 1.4 ในห้องเรียนมีนักเรียนจำนวน..... คน เป็นเด็กเร่ร่อน..... คน
- 1.5 ระดับชั้นที่สอน..... วิชาที่สอน.....
- .....
- 1.6 ข้อมูลสำคัญที่ควรบันทึกเพิ่มเติม.....

2. แนวคำถามหลักในการสัมภาษณ์ครู

- 2.1 ท่านมีทัศนคติกับเด็กเร่ร่อนและเด็กปกติอย่างไร
- 2.2 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการที่ทางมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กได้นำเด็กเร่ร่อนเหล่านี้เข้ามาเรียนร่วมกับเด็กปกติ ท่านคิดว่าเป็นผลดี หรือผลเสียหรือไม่ อย่างไร
- 2.3 ในฐานะที่ท่านได้สอนเด็กเร่ร่อนที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ ท่านพบปัญหา หรืออุปสรรคอะไรบ้าง และท่านสามารถแก้ปัญหาหรืออุปสรรคนั้นหรือไม่ อย่างไร
- 2.4 ท่านคิดว่าพฤติกรรมทางการเรียน และด้านอื่น ๆ ของเด็กเร่ร่อน และเด็กปกติ มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ท่านคิดว่าเป็นเพราะเหตุใด
- 2.5 ในขณะที่ท่านกำลังดำเนินการสอน ท่านเห็นว่า เด็กเร่ร่อน และเด็กปกติมีพฤติกรรมอย่างไรบ้าง
- 2.6 เมื่ออยู่นอกเวลาเรียน หรือนอกชั้นเรียน เด็กเร่ร่อน และเด็กปกติมีพฤติกรรมอย่างไร
- 2.7 ในการเรียนการสอน เด็กเร่ร่อน และเด็กปกติ ต่างมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมทางการเรียน หรือไม่ อย่างไร และท่านคิดว่าเป็นเพราะเหตุใด
- 2.8 ท่านคิดว่าในกรณีที่เด็กเร่ร่อนออกไปใช้ชีวิตเร่ร่อน แล้วกลับมาเข้ารับการเรียน จะมีผลดีหรือผลเสียอย่างไร และในกรณีที่เด็กยังไม่สามารถปรับตัวได้ จะทำให้เกิดผลกระทบต่อการสอนของท่านหรือไม่ อย่างไร

- 2.9 ในกรณีที่เด็กเร่ร่อนไม่สนใจเรียน และยังเป็นปัญหาในชั้นเรียนของท่าน ท่านจะมีวิธีจัดการอย่างไรต่อเด็กคนนั้น
- 2.10 ในฐานะที่ท่านเป็นครูที่สอนทั้งเด็กเร่ร่อนและเด็กปกติรวมกัน ท่านพอจะบอกถึงลักษณะเด่นของเด็กเร่ร่อนได้ไหมว่าเป็นอย่างไร แตกต่างไปจากเด็กปกติ มากน้อยเพียงใด
- 2.11 ระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ กติกาการเรียนรู้อะไร การปฏิบัติร่วมกันในการอยู่ร่วมกันในห้องเรียนคืออะไร
- 2.12 ท่านคิดว่าวัฒนธรรมของโรงเรียนเป็นเช่นไร
- 2.13 ท่านคิดว่าลักษณะทั่วไปของเด็กเร่ร่อนเป็นอย่างไร
- 2.14 ลักษณะเฉพาะและลักษณะเด่นของเด็กเร่ร่อน ได้แก่อะไร
- 2.15 ปัญหาสำคัญที่เด็กเร่ร่อนพบเสมอเมื่ออยู่ในโรงเรียนหรือห้องเรียน คืออะไร
- 2.16 พฤติกรรมของเด็กเร่ร่อนในขณะที่เริ่มเข้าโรงเรียนในระดับต้น ๆ ที่แสดงออกอย่างชัดเจนคืออะไร
- 2.17 พฤติกรรมเหล่านี้เป็นที่ยอมรับของครู และเพื่อน เพียงใด
- 2.18 ครูมีส่วนในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าวด้วยวิธีการใดบ้าง
- 2.19 ผลการเรียนของเด็กเร่ร่อน และเด็กปกติอยู่ในระดับใด
- 2.20 พฤติกรรมที่เป็นปัญหาและพบบ่อยครั้งของเด็กเร่ร่อน และเด็กปกติ คืออะไร
- 2.21 ท่านคิดว่าสาเหตุของพฤติกรรมเหล่านั้นมาจากอะไร

คำถามในการสัมภาษณ์เด็กเร่ร่อน

1. ประวัติและภูมิหลัง

- 1.1 ชื่อ..... นามสกุล..... อายุ..... ปี
- 1.2 กำลังเรียนในระดับชั้น ..... มีพี่น้องกี่คน.....
- 1.3 มาอยู่มูลนิธิสร้างสรรค์เด็กเมื่อไร และใครเป็นผู้ชักชวนเข้ามาอยู่และเจอกันที่ไหน
อย่างไร
- 1.4 ก่อนที่จะมาอยู่มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก ได้ใช้ชีวิตเร่ร่อน หรือพักอาศัยอยู่ที่ไหน
- 1.5 สาเหตุใดที่ทำให้มาใช้ชีวิตเร่ร่อน
- 1.6 ใช้ชีวิตเร่ร่อนมาเป็นระยะเวลาานเท่าไร และในขณะที่ใช้ชีวิตเร่ร่อนมีความเป็นอยู่
อย่างไร
- 1.7 ก่อนจะมาใช้ชีวิตเร่ร่อน อยู่กับใคร และพักอาศัยอยู่ที่ใด
- 1.8 สภาพภาพบิดามารดาเป็นเช่นไร ทำไม่ถึงไม่อยู่กับบิดามารดา บิดามารดาประกอบ
อาชีพอะไร หรือญาติที่พักอาศัยอยู่ด้วยประกอบอาชีพใด
- 1.9 (ในกรณีที่มีบิดามารดา หรือญาติเสียชีวิต) สาเหตุใดที่ทำให้บิดา มารดา หรือญาติ
เสียชีวิต
- 1.10 ก่อนจะมาใช้ชีวิตเร่ร่อน มีการดำเนินชีวิต และความเป็นอยู่อย่างไร มีความพอใจ
หรือไม่ อย่างไร
- 1.11 ผู้ปกครองที่อยู่ด้วยก่อนจะมาเร่ร่อน ได้ดูแล เอาใจใส่ บ้างหรือไม่ อย่างไร

2. แนวคำถามหลักในการสัมภาษณ์เด็กเร่ร่อน

- 2.1 นักเรียนมีความพอใจต่อการดำเนินชีวิตอยู่ในมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กหรือไม่ อย่างไร
- 2.2 นักเรียนชอบหรือไม่ที่ทางมูลนิธิฯ ส่งเข้าเรียนเพื่อจะได้มีความรู้ และพอใจหรือไม่
ที่เข้าเรียนในโรงเรียนนี้
- 2.3 นักเรียนชอบเรียนหนังสือหรือไม่ และชอบมาโรงเรียนหรือไหม เพราะอะไร
- 2.4 คุณครูใจดีหรือไม่ อย่างไร และนักเรียนต้องการให้คุณครูมีคุณสมบัติหรือลักษณะใด
- 2.5 นักเรียนคิดว่าตนเองมีความตั้งใจและสนใจในการเรียนหรือไม่ อย่างไร

- 2.6 นักเรียนชอบกลวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมของครูหรือไม่ เพราะอะไร และต้องการให้ครูสอนและจัดกิจกรรมในลักษณะใด
- 2.7 นักเรียนคิดว่าการเรียนหนังสือนี้ มีประโยชน์ต่อตนเองหรือไม่ อย่างไร
- 2.8 ในขณะที่เรียน นักเรียนต้องการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมที่ครูจัดหรือไม่ และต้องการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนบ้างไหม เพราะเหตุใด
- 2.9 นักเรียนต้องการหรือมีความพอใจในสิ่งใด ที่จะให้ครูทำแก่นักเรียน
- 2.10 นักเรียนคิดว่า ครูดูแล เอาใจใส่นักเรียนอย่างไรบ้าง
- 2.11 ทั้งในห้องและนอกห้องเรียน นักเรียนมีการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนอะไรบ้าง นักเรียนพอใจกับการทำกิจกรรมร่วมกัน มากน้อยเพียงใด
- 2.12 นักเรียนเคยทะเลาะวิวาทกับเพื่อนบ้างหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 2.13 นักเรียนชอบให้เพื่อนปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง และนักเรียนปฏิบัติต่อเพื่อนอย่างไร
- 2.14 นักเรียนตั้งจุดหมายในอนาคตไว้อย่างไรบ้าง
- 2.15 ถ้าจบชั้นประถมออกไป นักเรียนคิดว่าจะเรียนต่อหรือไม่ เพราะอะไร ในกรณีที่ไม่วเรียนต่อ นักเรียนจะทำอะไร อย่างไร
- 2.16 ในความคิดและทัศนคติของนักเรียน คิดว่า ครูที่นักเรียนต้องการมีลักษณะอย่างไร
- 2.17 เคยถูกครูทำโทษหรือไม่ เป็นเพราะสาเหตุใด
- 2.18 เหตุการณ์ที่นักเรียนประทับใจที่สุด เมื่อเข้ามาเรียนในโรงเรียนนี้ และมาอาศัยอยู่ในมูลนิธิ ทำไม่ถึงประทับใจ
- 2.19 เหตุการณ์ใดที่นักเรียนไม่ชอบที่สุด ตั้งแต่เข้ามาอยู่ในมูลนิธิฯ และเข้ามาเรียนในโรงเรียนนี้ ทำไม่ถึงไม่ชอบ
- 2.20 ในขณะที่ใช้ชีวิตเร่ร่อน มีเหตุการณ์ใดบ้างที่ประทับใจ หรือไม่ประทับใจ แต่ทำห้ลืมไม่ได้ ยังจำฝังใจจนถึงทุกวันนี้
- 2.21 ในขณะที่ใช้ชีวิตเร่ร่อนนี้ มีความคิดที่จะกลับบ้านหรือไม่ เพราะเหตุใด มีสาเหตุใดที่ทำให้กลับบ้านไม่ได้
- 2.22 ปัจจุบันนี้มีความต้องการที่จะพบกับครอบครัว หรือไม่ อย่างไร

- 2.23 สมมติว่าถ้านักเรียนไม่เจอกับเจ้าหน้าที่มูลนิธิสร้างสวรรค์เด็ก นักเรียนจะทำอย่างไร จะยังคงใช้ชีวิตเร่ร่อนหรือจะเป็นอยู่อย่างไร
- 2.24 นักเรียนลองบอกถึง ลักษณะของนักเรียนในขณะที่ใช้ชีวิตเร่ร่อนกับเพื่อนกลุ่มเดียวกันว่า เป็นอย่างไร นักเรียนคิดว่าแตกต่างกับเพื่อน ๆ ที่อาศัยอยู่บ้านอย่างไร

คำถามในการสัมภาษณ์เด็กปกติ

1. ประวัติและภูมิหลัง

- 1.1 ชื่อ..... นามสกุล..... อายุ.....ปี
- 1.2 กำลังเรียนในระดับชั้น..... มีพี่น้องกี่คนทั้งหมด..... คน
- 1.3 อาชีพของบิดา.....
อาชีพของมารดา.....
- 1.4 อยู่ในความปกครองของ.... บิดามารดา ..... บิดา ..... มารดา
..... ญาติ ..... บุคคลอื่น
- 1.5 สถานภาพสมรสของบิดามารดา
..... อยู่ด้วยกัน ..... บิดาถึงแก่กรรม ..... มารดาถึงแก่กรรม
..... หย่าร้าง ..... แยกกันอยู่ ..... บิดามารดาถึงแก่กรรม

2. แนวคำถามหลักในการสัมภาษณ์เด็กปกติ

- 2.1 นักเรียนชอบคุณครูและวิธีการสอนของคุณครูหรือไม่ เพราะอะไร
- 2.2 นักเรียนชอบเรียนหนังสือหรือไม่ และชอบมาโรงเรียนไหม เพราะอะไร
- 2.3 นักเรียนมีความตั้งใจและสนใจเรียนหรือไม่
- 2.4 ในขณะที่กำลังเรียน ต้องการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมที่ครูจัดให้หรือไม่ อย่างไร
- 2.5 นักเรียนมีจุดมุ่งหมายในอนาคต อย่างไร
- 2.6 นักเรียนคิดว่า ครูดูแล เอาใจใส่นักเรียนบ้างหรือไม่ อย่างไร
- 2.7 นักเรียนต้องการหรือมีความพอใจ ที่จะให้ครูทำอะไรแก่นักเรียนบ้าง
- 2.8 นักเรียนคิดว่าการเรียนหนังสือ มีประโยชน์ต่อตนเองหรือไม่ อย่างไร

- 2.9 นักเรียนมีการร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเพื่อนอย่างไรบ้าง
- 2.10 นักเรียนชอบให้เพื่อนปฏิบัติอย่างไรคือนักเรียน และนักเรียนปฏิบัติต่อเพื่อนอย่างไรบ้าง
- 2.11 มีการทะเลาะวิวาทกับเพื่อนบ้างหรือไม่ เพราะอะไร
- 2.12 นักเรียนมีทัศนคติอย่างไรเกี่ยวกับเพื่อนเด็กแว่น
- 2.13 นักเรียนชอบหรือไม่ ที่เพื่อนเด็กแว่นเข้ามาเรียนร่วมกัน เพราะเหตุใด
- 2.14 ถ้านักเรียนจบชั้นประถมออกไป นักเรียนคิดว่าจะเรียนต่อหรือไม่ เพราะอะไร และต้องการประกอบอาชีพอะไร
- 2.15 ในความคิดและทัศนคติของนักเรียน ครูที่นักเรียนต้องการ มีลักษณะอย่างไร
- 2.16 เคยถูกครูทำโทษหรือไม่ เป็นเพราะสาเหตุใด

คำถามในการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่มูลนิธิสร้างสวรรค์เด็ก

1. ถ้าเด็กทำผิด จะใช้วิธีการอย่างไร
2. เคยทำโทษโดยการตี หรือใช้วิธีรุนแรง บ้างหรือไม่
3. เด็กไม่เชื่อฟังบ้างหรือไม่
4. เคยพบปัญหาในการอยู่ร่วมกันของเด็ก ๆ บ้างหรือไม่
5. คิดว่าการปกครองเด็ก ๆ ยากหรือไม่
6. ตอนนี้ มีเด็กอยู่ที่บ้านอุปถัมภ์ทั้งหมดกี่คน
7. มีเจ้าหน้าที่หรือครูที่บ้านอุปถัมภ์เด็กกี่คน
8. เจ้าหน้าที่สามารถดูแลเด็กได้ทั่วถึงหรือไม่
9. มีการแบ่งแยก เด็กผู้หญิง และเด็กผู้ชายหรือไม่
10. เคยมีปัญหากับทางชุมชนหรือไม่ ร้ายแรงหรือไม่

คำถามในการสัมภาษณ์ ชาวบ้าน บริเวณชุมชนที่มูลนิธิสร้างสรรค์เด็กตั้งอยู่

1. มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบ้านอุปถัมภ์ ว่าเป็นอย่างไรบ้าง
2. เคยคิดบ้างหรือไม่ว่า เด็ก ๆ ในบ้านอุปถัมภ์จะนำความเดือดร้อนให้ และเคยพบว่าเด็ก ๆ มีปัญหาบ้างหรือไม่

คำถามความคิดเห็นบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับเด็กเร่ร่อน

1. เมื่อได้ยิน คำว่า "เด็กเร่ร่อน" ท่านนึกถึงอะไร
2. เท่าที่ท่านเห็นลักษณะทั่วไปของเด็กเร่ร่อนเป็นอย่างไร
3. ท่านคิดว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กออกมาเร่ร่อน คืออะไร
4. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไรกับเด็กเร่ร่อน
5. ท่านคิดว่าเด็กเร่ร่อนมีปัญหาต่อสังคมหรือไม่ อย่างไร
6. ถ้าท่านช่วยเหลือเด็กเหล่านี้ได้ ท่านจะช่วยเหลือเขาอย่างไร

แบบสังเกตการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู เด็กเร่ร่อน และเด็กปกติ

กรอบแนวคิดพฤติกรรม	ดัชนี	พฤติกรรม	
		ครู	นักเรียน
<p>1. การจัดบรรยากาศในห้องเรียน</p> <p>1.1 การจัดมุมห้อง, การจัดห้องเรียน</p> <p>1.2 การจัดโต๊ะเรียน, การจัดกลุ่มนักเรียน</p> <p>1.3 การควบคุมชั้นเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเชื่อฟัง - การทำโทษนักเรียน <p>2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>2.1 การเตรียมตัว, เตรียมแผนการสอนล่วงหน้า</p> <p>2.2 การนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>2.3 การใช้เทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ</p> <p>2.4 การใช้สื่อการสอน</p> <p>2.5 ความกระตือรือร้นในการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความกระตือรือร้นต้องการสอน - การเตรียมการสอน - การตรงต่อเวลา <p>2.6 การมอบหมายงาน/การบ้าน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเสริมแรงทางบวก - การเสริมแรงทางลบ 	<p>การจัดการชั้นเรียน</p> <p>วิธีการและการดำเนินการสอน</p>		

กรอบแนวคิดพฤติกรรม	ดัชนี	พฤติกรรม	
		ครู	นักเรียน
2.7 การประเมินผล - ตรวจงาน - ให้คะแนน - ให้รางวัล - ทำโทษ			
3. การปฏิสัมพันธ์ด้านการสอน 3.1 ครูแสดงสีหน้าเป็นมิตร 3.2 ครูแสดงสีหน้าเคร่งเครียด, เฉย ๆ 3.3 ครูทักทายพูดคุยกับนักเรียน 3.4 ครูพูดทวาดและสั่งเสียงดัง 3.5 ครูเข้ามาโอบกอด จับแขนแสดงความรักและเอาใจใส่ 3.6 ครูอื่นเฉย ๆ 3.7 ครูพูดคำชมเชย 3.8 ครูดูว่า 3.9 ครูยิ้ม 3.10 ครูหน้าบึ้ง 3.11 ครูให้รางวัลเสริมแรงทางบวก เช่น ปรบมือ มีรางวัลสิ่งของให้	บุคลิกภาพของ ครู พฤติกรรม การสอน		

กรอบแนวคิดพฤติกรรม	ดัชนี	พฤติกรรม	
		ครู	นักเรียน
3.12 ครูเสริมแรงทางลบ เช่น การทำโทษ ตี ให้เชกโตะ 3.13 ครูจัดกลุ่มนักเรียนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม 3.14 ครูให้นักเรียนจัดกลุ่มกันเอง 3.15 ครูตั้งคำถาม ให้นักเรียนตอบ 3.16 ครูตอบคำถามนั้นเสียเอง 3.17 ครูไม่พอใจที่นักเรียนไม่ตอบ 3.18 ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน 3.19 ครูไม่ยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน 3.20 ครูชมเชยเมื่อนักเรียนตอบคำถามถูก และอธิบายเพิ่มเติมเมื่อตอบผิด 3.21 ครูสั่งงาน/มอบหมายให้นักเรียนทำ 3.22 ครูทำโทษเมื่อนักเรียนไม่ทำงาน 3.23 ครูเจส ๆ นักเรียนจะทำหรือไม่ทำก็ได้			

กรอบแนวคิดพฤติกรรม	ดัชนี	พฤติกรรม	
		ครู	นักเรียน
<p>4. การปฏิสัมพันธ์ด้านการเรียน</p> <p>4.1 นักเรียนตั้งใจเรียน</p> <p>4.2 นักเรียนไม่สนใจเรียน/เล่น/คุย/ส่งเสียงดัง</p> <p>4.3 นักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการเรียน</p> <p>4.4 นักเรียนเฉื่อยชา/เซื่องซึม</p> <p>4.5 นักเรียนตอบคำถามครู</p> <p>4.6 นักเรียนไม่ตอบคำถามครู</p> <p>4.7 นักเรียนสนใจร่วมกิจกรรมที่ครูจัด</p> <p>4.8 นักเรียนไม่สนใจ/ไม่ร่วมมือในกิจกรรมที่ครูจัด</p> <p>4.9 นักเรียนทำงานส่งครู</p> <p>4.10 นักเรียนไม่ทำงานส่งครู</p> <p>4.11 นักเรียนคุยกัน/ส่งเสียงดัง</p> <p>4.12 นักเรียนนั่งเรียบร้อย</p> <p>4.13 นักเรียนซักถามข้อสงสัย</p> <p>4.14 นักเรียนยิ้มเมื่อครูชมเชย</p> <p>4.15 นักเรียนโกรธเมื่อถูกทำโทษ</p>	<p>พฤติกรรม</p> <p>การเรียน</p> <p>ของนักเรียน</p>		

กรอบแนวคิดพฤติกรรม	ดัชนี	พฤติกรรม	
		ครู	นักเรียน
<p>4.16 นักเรียนยอมรับผิดเมื่อครูทำโทษ</p> <p>4.17 ครูโกรธนักเรียนที่ทำผิด</p> <p>5. การปฏิสัมพันธ์ในเชิงส่วนตัว</p> <p>5.1 แสดงอาการปฏิกิริยาเมื่อพบหรือเห็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - คี๊ว - ฮัมฮัม - หน้าบึ้ง - เงย ๗ - ไม่สนใจ - สนใจ <p>5.2 เข้าไปทักทาส</p> <p>5.3 เอาใจใส่ใคร่ถามทุกข์สุข</p> <p>5.4 ติดตามอย่างใกล้ชิด</p> <p>5.5 หลีกเลี้ยงการพบปะ</p> <p>6. การปฏิสัมพันธ์ด้านสังคม</p> <p>6.1 การแสดงความเคารพ</p> <p>6.2 นักเรียนเดินผ่านครูเฉย ๗</p> <p>6.3 การแสดงการทักทาส</p> <p>6.4 ครูไม่ทักทาสนักเรียน</p>	<p>ความสัมพันธ์ส่วนตัว</p> <p>พฤติกรรม</p> <p>ความสัมพันธ์ทางสังคม</p>		

กรอบแนวคิดพฤติกรรม	ดัชนี	พฤติกรรม	
		ครู	นักเรียน
6.5 ครูใช้นักเรียนทำงานอื่น ๆ เช่น ชื่อของ ล้างจาน ฯลฯ			
6.6 ครูดูแล เอาใจใส่ ใฝ่ถามทุกข์สุข ปัญหา เมื่อนักเรียนมีปัญหา			
6.7 ครูติดตามปัญหาของนักเรียน			
6.8 ครูไม่ดูแล เอาใจใส่นักเรียน			
6.9 ครูจับกลุ่มนั่งคุยกับเพื่อนครู คุยไม่ สนใจนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหา เช่น การทะเลาะกัน			
6.10 นักเรียนปฏิเสธเมื่อครูขออาสาสมัคร ทำงาน			
6.11 นักเรียนสมัครใจหรืออาสาทำงาน ครู			
6.12 ครูให้การสนับสนุนและส่งเสริม นักเรียนที่เรียนดี			
6.13 ครูดูแล เอาใจใส่ ให้เวลาสอน ซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน			
6.14 ครูไม่สนใจนักเรียนเลขเมื่ออยู่นอก ห้องเรียน หรือนอกชั่วโมงสอน			

แบบสังเกตการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กเร่ร่อน และ เพื่อน

กรอบแนวคิดพฤติกรรม	ดัชนี	พฤติกรรม	
		เด็กเร่ร่อน	เด็กปกติ
<ol style="list-style-type: none"> 1. เล่นกับเพื่อนเป็นกลุ่ม, เล่นเดี่ยว 2. แบ่งปันของให้เพื่อน 3. เอาของของเพื่อนโดยเพื่อนไม่อนุญาต 4. ทะเลาะกับเพื่อน 5. โต้เถียงกัน, คำกั้น 6. แข่งของกัน 7. พุดจาโอ้อวด, ช่มเพื่อน 8. ชวสเพื่อน, ผู้นทำงาน 9. บอก, แนะนำ หรือสอนเพื่อน 10. ซอมรับคำแนะนำ และการสอนจากเพื่อน 11. ช่มเซสเพื่อน 12. ทำตามที่เพื่อนเสนอ 13. ทำค้อเลียนแบบ 14. ปลอบโชนด้วยคำพูดหรือทำทาง 15. ทำลายสิ่งของ 16. ทำร้ายร่างกายเพื่อน 17. หวงของของตน 18. ไม่ได้ตอบเมื่อเพื่อนรังแก 19. ขอขมสิ่งของเพื่อน 20. ซอบตะโกน ตะคอก หรือพูดเสียดัง 	<p>พฤติกรรม ความสัมพันธ์ ทางสังคม</p>		

แบบสังเกตการณ์ภาคสนาม "เด็กเร่ร่อนในโรงเรียน

ผู้ถูกสังเกตการณ์..... ครั้งที่ .....

รายการ วัน/เดือน/ปี	เหตุการณ์ รายละเอียด สิ่งที่เกิดขึ้น	วิเคราะห์	ข้อค้นพบใหม่ ประเด็นนำ สนใจ	ปัญหาที่พบของเด็ก เร่ร่อนในโรงเรียน

แบบบันทึกภาคสนาม

วัน เดือน ปี สถานที่	เหตุการณ์	วิเคราะห์	หมายเหตุ

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างการเก็บข้อมูลในการวิจัย

ชั้นตอนที่ 1

สังเกตพฤติกรรมทั่วไปของครู เด็กเร่ร่อน และเด็กปกติ ทั้งในและนอกห้องเรียน ทั้งในโรงเรียนและในชุมชน ในเวลาที่แตกต่างกัน และจัดบันทึกข้อมูลอย่างละเอียด ในแบบบันทึกภาคสนาม

แบบบันทึกภาคสนาม

วัน เดือน ปี สถานที่	เหตุการณ์	วิเคราะห์	หมายเหตุ
<p>5 ก.พ. 37</p> <p>มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก</p> <p>เวลา 17.00 น.</p>	<p>ที่มูลนิธิมีการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์และให้เด็กออกมาแสดงกิจกรรมของแต่ละกลุ่ม</p> <p>เด็กจะนั่งตามกลุ่มของตนเองและเตรียมตัวเพื่อแสดงกิจกรรมกลุ่ม เด็ก ๆ ทุกคนให้ความสนใจต่อกิจกรรมและเต็มใจซ้อมแสดงในกลุ่ม บางกลุ่มเด็กจะร้องเพลง บางกลุ่มเล่นละคร บางกลุ่มเต้นประกอบเพลง ทั้งเมล์ และ เก้ ได้ออกมาแสดง</p> <p>เต้นประกอบเพลงเป็นกลุ่มแรก เด็กสนุกกับการแสดง ดูจากสีหน้ายิ้มแย้ม และมาถามผู้วิจัยว่า</p> <p>เต้นสวยหรือไม่</p> <p>ส่วนคัมมอยู่ในกลุ่มที่ออกมา</p> <p>ร้องเพลง สังกัดว่าคัมไม่ค้อม</p> <p>ร้อง แต่จะยิ้มและปรบมือ</p> <p>ประกอบจังหวะ</p>	<p>- มูลนิธิ มีการเตรียมความพร้อมในการปรับตัวและการเรียนรู้ของเด็ก โดยการจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นเพื่อให้เด็กคุ้นเคยและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งเด็กส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือ มีความสนุกสนาน แต่ยังมีเด็กบางส่วนน้อยที่ยังคงเฉื่อยชา วางเฉย ไม่ร่วมทำกิจกรรมนั้น ๆ</p>	

วัน เดือน ปี สถานที่	เหตุการณ์	วิเคราะห์	หมายเหตุ
	<p>โต้ง ออกมาเป็นตัวแทนกลุ่ม เดินประกอบเพลงกับเพื่อนอีก 2 คน</p> <p>ตี๋ ออกมาแสดงละครกับ เพื่อนในกลุ่ม ซึ่งกลุ่มตี๋จะเป็น กลุ่มเด็กโตทั้งหมด จะอยู่ใน ระดับชั้นประถมปลาย ส่วนเขา ไม่ได้ออกมาแสดงกิจกรรมใด เพราะกลุ่มเขามีตัวแทนเป็น เด็กคนอื่น</p> <p>จากการสังเกต พบว่า เด็ก ๆ ทุกคน สนุกสนานกับ กิจกรรมที่จัดขึ้น เด็ก ๆ กระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมใน การร่วมกิจกรรมเกือบทุกคน จะ มีเพียงไม่กี่คนที่ไม่ร่วมกิจกรรม ด้วยอาการนั่งเฉย ไม่ปรบมือ</p> <p>เมื่อหมดเวลาทำกิจกรรม เพื่อเตรียมรับประทานอาหาร เด็กทุกคนต่างช่วยกันจัดโต๊ะ เพื่อเตรียมทานอาหาร</p>		

วัน เดือน ปี สถานที่	เหตุการณ์	วิเคราะห์	หมายเหตุ
18 ม.ค. 37 ชั้น ป.2/2	<p>ครูมีการจัดห้องเรียน โดยจัดโต๊ะนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน โต๊ะหันหน้าเข้าหากัน</p> <p>ครูมีการเตรียมตัวสอนวิชาภาษาไทยโดยจัดเตรียมสื่อ บัตรคำรูปภาพ เพื่อนำมาประกอบการสอน มีวิธีการสอนโดยนำเข้าสู่บทเรียน ด้วยการทาบปัญหา รูปภาพที่นำมา และสอนด้วยวิธีการบรรยาย อธิบาย และยกตัวอย่างบัตรคำ หลังจากนั้นจึงสั่งแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำ</p> <p>เมื่อนักเรียนทำเสร็จมาส่ง ครูจะให้คะแนน และทำโทษนักเรียนที่ไม่ทำส่ง โดยการตีและให้แยกโต๊ะ</p> <p>เมื่อจบ ช.ม. ครูสั่งการบ้านให้ น.ร. ทำมและปรบมือประกอบจังหวะ</p>	<p>- การจัดการห้องเรียน และชั้นเรียน</p> <p>- เตรียมวิธีการ และดำเนินการสอน</p>	

ขั้นตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตทั่วไป มาจัดหมวดหมู่พฤติกรรม และสร้างเป็นกรอบแนวคิดพฤติกรรมในการสังเกต และนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกภาคสนาม มาวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดในการสังเกต โดยบันทึกพฤติกรรมที่พบ โดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงช่องที่พบพฤติกรรม และขีด - ลงช่องที่ไม่พบพฤติกรรมนั้น และจดบันทึก รายละเอียดลงในแบบสังเกตการณ์ภาคสนาม "เด็กเร่ร่อนในโรงเรียน" เพื่อบันทึกข้อมูลที่พบตามกรอบแนวคิดในการสังเกต ส่วนพฤติกรรมที่พบเพิ่มเติมหรือนอกเหนือจากกรอบแนวคิด ให้จดบันทึกลงในช่องข้อค้นพบใหม่ ประเด็นน่าสนใจ

แบบสังเกตการณ์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู เด็กเร่ร่อน และเด็กปกติ ห้อง ป.2/2

กรอบแนวคิดพฤติกรรม	ดัชนี	พฤติกรรม	
		ครู	นักเรียน
1. การจัดบรรยากาศในห้องเรียน			
1.1 การจัดมุมห้อง, การจัดห้องเรียน	การจัดการ	✓	
1.2 การจัดโต๊ะเรียน, การจัดกลุ่มนักเรียน	ชั้นเรียน	✓	
1.3 การควบคุมชั้นเรียน			
- นักเรียนเชื่อฟัง		✓	
- การทำโทษนักเรียน		✓	
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
2.1 การเตรียมตัว, เตรียมแผนการสอนล่วงหน้า	วิธีการและการดำเนิน	✓	
2.2 การนำเข้าสู่บทเรียน	การสอน	✓	
2.3 การใช้เทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ		✓	
2.4 การใช้สื่อการสอน		✓	
2.5 ความกระตือรือร้นในการสอน			
- ความกระตือรือร้นต้องการสอน		✓	
- การเตรียมการสอน		✓	
- การตรงต่อเวลา		✓	
2.6 การมอบหมายงาน/การบ้าน		✓	
- การเสริมแรงทางบวก		✓	
- การเสริมแรงทางลบ		✓	

กรอบแนวคิดพฤติกรรม	ดัชนี	พฤติกรรม	
		ครู	นักเรียน
2.7 การประเมินผล			
- ตรวจงาน		✓	
- ใต้คะแนน		✓	
- ใต้รางวัล		✓	
- ทำโทษ		✓	
3. การปฏิสัมพันธ์ด้านการสอน			
3.1 ครูแสดงสีหน้าเป็นมิตร	บุคลิกภาพของ	✓	
3.2 ครูแสดงสีหน้าเคร่งเครียด, เฉย ๆ	ครู	✓	
3.3 ครูทักทายพูดคุยกับนักเรียน		✓	
3.4 ครูพูดความและสั่งเสียงดัง		—	
3.5 ครูเข้ามาโอบกอด จับแขนแสดงความรักและเอาใจใส่		—	
3.6 ครูอื่นเฉย ๆ		—	
3.7 ครูพูดคำชมเชย		✓	
3.8 ครูดูว่า		✓	
3.9 ครูยิ้ม		✓	
3.10 ครูหน้าบึ้ง		—	
3.11 ครูให้รางวัลเสริมแรงทางบวก เช่น ปรบมือ มีรางวัลสิ่งของให้	พฤติกรรม การสอน	✓	

กรอบแนวคิดพฤติกรรม	ดัชนี	พฤติกรรม	
		ครู	นักเรียน
3.12 ครูเสริมแรงทางลบ เช่น การทำโทษ ตี ให้เชกโตะ		✓	
3.13 ครูจัดกลุ่มนักเรียนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม		✓	
3.14 ครูให้นักเรียนจัดกลุ่มกันเอง		—	
3.15 ครูตั้งคำถาม ให้นักเรียนตอบ		✓	
3.16 ครูตอบคำถามนั้นเสียเอง		—	
3.17 ครูไม่พอใจที่นักเรียนไม่ตอบ		—	
3.18 ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน		✓	
3.19 ครูไม่ยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน		—	
3.20 ครูชมเชยเมื่อนักเรียนตอบคำถามถูก และอธิบายเพิ่มเติมเมื่อตอบผิด		✓	
3.21 ครูสั่งงาน/มอบหมายให้นักเรียนทำ		✓	
3.22 ครูทำโทษเมื่อนักเรียนไม่ทำงาน		✓	
3.23 ครูเจส ๆ นักเรียนจะทำหรือไม่ทำก็ได้		✓	

กรอบแนวคิดพฤติกรรม	ดัชนี	พฤติกรรม	
		ครู	นักเรียน
4. การปฏิสัมพันธ์ด้านการเรียน			
4.1 นักเรียนตั้งใจเรียน	พฤติกรรม		✓
4.2 นักเรียนไม่สนใจเรียน/เล่น/คุย/ส่งเสียงดัง	การเรียน ของนักเรียน		✓
4.3 นักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการเรียน			✓
4.4 นักเรียนเฉื่อยชา/เซื่องซึม			✓
4.5 นักเรียนตอบคำถามครู			✓
4.6 นักเรียนไม่ตอบคำถามครู			✓
4.7 นักเรียนสนใจร่วมกิจกรรมที่ครูจัด			✓
4.8 นักเรียนไม่สนใจ/ไม่ร่วมมือในกิจกรรมที่ครูจัด			✓
4.9 นักเรียนทำงานส่งครู			✓
4.10 นักเรียนไม่ทำงานส่งครู			✓
4.11 นักเรียนคุยกัน/ส่งเสียงดัง			✓
4.12 นักเรียนนั่งเรียบร้อย			✓
4.13 นักเรียนชี้คำถามข้อสงสัย			✓
4.14 นักเรียนยิ้มเมื่อครูชมเชย			✓
4.15 นักเรียนโกรธเมื่อถูกทำโทษ			—

กรอบแนวคิดพฤติกรรม	ดัชนี	พฤติกรรม	
		ครู	นักเรียน
4.16 นักเรียนชอบรับผิดชอบเมื่อครูทำโทษ			✓
4.17 ครูโกรธนักเรียนที่ทำผิด		-	
5. การปฏิสัมพันธ์ในเชิงส่วนตัว			
5.1 แสดงอาการปฏิกิริยาเมื่อพบหรือเห็น	ความสัมพันธ์ ส่วนตัว		
- คีจ		-	✓
- สัมผัส		✓	✓
- หน้าบึ้ง		✓	-
- เฉย ๆ		✓	✓
- ไม่สนใจ		-	✓
- สนใจ		✓	✓
5.2 เข้าไปทักทาย		✓	✓
5.3 เอาใจใส่ใคร่ถามทุกข์สุข		✓	-
5.4 ติดตามอย่างใกล้ชิด		✓	-
5.5 หลีกเลียงการพบปะ	-	✓	
6. การปฏิสัมพันธ์ด้านสังคม			
6.1 การแสดงความเคารพ	พฤติกรรม		✓
6.2 นักเรียนเดินผ่านครูเฉย ๆ	ความสัมพันธ์		-
6.3 การแสดงการทักทาย	ทางสังคม		✓
6.4 ครูไม่ทักทายนักเรียน		-	

กรอบแนวคิดพฤติกรรม	ดัชนี	พฤติกรรม	
		ครู	นักเรียน
6.5 ครูใช้นักเรียนทำงานอื่น ๆ เช่น ชื่อของ ล้างจาน ฯลฯ		✓	
6.6 ครูดูแล เอาใจใส่ ควบคุมทุกข้อ ปัญหา เมื่อนักเรียนมีปัญหา		✓	
6.7 ครูติดตามปัญหาของนักเรียน		✓	
6.8 ครูไม่ดูแล เอาใจใส่นักเรียน		—	
6.9 ครูจับกลุ่มนั่งคุยกับเพื่อนครู โดยไม่ สนใจนักเรียน เมื่อมีปัญหา เช่น การทะเลาะกัน		—	
6.10 นักเรียนปฏิเสธเมื่อครูขออาสาสมัคร ช่วยงาน			—
6.11 นักเรียนสมัครใจหรืออาสาช่วยงาน ครู			✓
6.12 ครูให้การสนับสนุนและส่งเสริม นักเรียนที่เรียนดี		✓	
6.13 ครูดูแล เอาใจใส่ ให้เวลาสอน ซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน		✓	
6.14 ครูไม่สนใจนักเรียนเลขเมื่ออยู่นอก ห้องเรียน หรือนอกชั่วโมงสอน		—	

แบบสังเกตการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กเร่ร่อน และ เพื่อน

กรอบแนวคิดพฤติกรรม	ดัชนี	พฤติกรรม	
		เด็กเร่ร่อน	เด็กปกติ
1. เล่นกับเพื่อนเป็นกลุ่ม, เล่นเดี่ยว	พฤติกรรม	✓	✓
2. แบ่งปันของให้เพื่อน	ความสัมพันธ์	—	✓
3. เอาของของเพื่อนโดยเพื่อนไม่อนุญาต	ทางสังคม	✓	✓
4. ทะเลาะกับเพื่อน		✓	✓
5. โต้เถียงกัน, คำกั๊ก		✓	✓
6. แข่งของกัน		✓	✓
7. พุดจาโอ้อวด, ข่มเพื่อน		✓	✓
8. ชำสเพื่อน, ผู้อื่นทำงาน		—	✓
9. บอกร, แนะนำ หรือสอนเพื่อน		✓	✓
10. สอรับคำแนะนำ และการสอนจากเพื่อน		✓	✓
11. ช่มเซสเพื่อน		—	✓
12. ทำตามที่เพื่อนเสนอ		✓	✓
13. ทำล้อเลียนแบบ		✓	✓
14. ปลอบโชนด้วยคำพูดหรือทำทาง		—	—
15. ทำลายสิ่งของ		✓	✓
16. ทำร้ายร่างกายเพื่อน		✓	✓
17. หวงของของตน		✓	✓
18. ไม่โต้ตอบเมื่อเพื่อนรังนก		—	—
19. ขอสิ่งของของเพื่อน		✓	✓
20. ชอบตะโกน ตะคอก หรือพูดเสียงดัง		✓	✓

แบบสังเกตการณ์ภาคสนาม "เด็กเร่ร่อนในโรงเรียน"

ผู้สังเกตการณ์ ค.ศ. ปณัฒนาครั้งที่ 6

รายการ วัน/เดือน/ปี	เหตุการณ์ รายละเอียด สิ่งที่เกิดขึ้น	วิเคราะห์	ข้อค้นพบใหม่ ประเด็นนำ สนใจ	ปัญหาที่พบของเด็ก เร่ร่อนในโรงเรียน
25 ก.ค. 37 ห้องเรียน ป.2/1	ช่วงเช้า - วิชาภาษาไทย ครูสอน โดยนำเข้าสู่บทเรียน โดยคุยถึง เรื่องวันอาสาฬหบูชา และวัน เข้าพรรษา ถามว่า นร.คนไหนไป เวียนเทียนมาบ้าง แล้วบอกถึงความ สำคัญของทั้ง 2 วัน ค.ศ. ปณัฒนา ตอบได้ถึงความสำคัญของวันทาง ศาสนา ส่วน น.ร.คนอื่น หลายคน ตอบได้เช่นกัน เมื่อครูสอนถึงวัน สำคัญแล้ว ครูให้ น.ร. เขียนไทย ถ้าใครเขียนได้ถูกทุกคำ จะได้ รางวัลเป็นขนม ช่วงบ่าย - วิชา สปช. ก.พ.อ. มีการจัดกลุ่ม นร. ผู้หญิง เกือบทุกคน ต่างก็แยกกันจะเข้ากลุ่ม ค.ศ. ปณัฒนา แต่ปณัฒนาจะเลือกคนเก่ง ๆ มาเข้ากลุ่ม ทั้งผู้หญิง นร.ชาย ซึ่ง คนที่เข้ากลุ่มด้วยกันทุกครั้ง ส่วนใหญ่จะคนเดิม แต่ครูจะบอกว่า	เด็กจะเลือก เฉพาะคนเก่ง เป็นพวกเดียว กัน จะไม่ให้ คนไม่เก่งเข้า กลุ่มด้วย สักวันน้องชาย ค.ศ. ปณัฒนา เอง	เด็กจะคิดนิสัย ในการเป็น หัวหน้าจะเจ้ากี้ เจ้าการในการ จัดกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่ม ตนเองจะมีแต่ เด็กเก่งเข้า ด้วยกัน เด็กจะ แสดงกิริยา ก้าวร้าวกับเด็ก ที่ไม่เก่ง โดย ไม่ให้เข้ากลุ่ม	ในบางกรณี การที่ เด็กเป็นที่ยอมรับ ของสังคมมากเกินไป ไป ทำให้เด็กเกิด การก้าวร้าวและ รังเกียจเด็กที่ เรียนด้อยกว่า โดยการยกเอา ปมเด่นของตนเอง ในเรื่องการเรียน ไปชมปมด้อยของ ผู้อื่นที่เรียนไม่เก่ง ทำให้บางครั้งครู เด็กเห็นแก่ตัว เพิ่มขึ้น

แบบสังเกตการณ์ภาคสนาม "เด็กเร่ร่อนในโรงเรียน"

ผู้สังเกตการณ์ ค.ศ. คัม ป.2/1 ครั้งที่ 4

รายการ วัน/เดือน/ปี	เหตุการณ์ รายละเอียด สิ่งที่เกิดขึ้น	วิเคราะห์	ข้อค้นพบใหม่ ประเด็นนำ สนใจ	ปัญหาที่พบของเด็ก เร่ร่อนในโรงเรียน
6 ก.ค.37 ป.2/1	<p>วิธีการสอนของครู ส่วนใหญ่จะเน้น การบรรยาย อธิบายและมีสื่อรูปภาพ และของจริง สกตัวอย่างประกอบ ในการเสริมแรง ครูให้การเสริม แรง โดสให้ชมเป็นรางวัล ทำให้ทร มีความสนใจและตั้งใจเรียนมาก ยิ่งขึ้น ตั้งใจทำงานส่งหรือตอบ คำถามเวลาครูถาม และในการ ตอบคำถามครู คัมจะถามคำตอบจาก พี่สาวเพื่อตอบครูและไปเอารางวัล จากครู เมื่อคัมตอบครูได้บ่อยครั้ง ครูจึงบอกให้คัมคิดเองบ้าง ไม่ให้ ถามพี่สาวแล้ว ไม่อย่างนั้นจะไม่ให้ รางวัล เช่นนี้ จึงทำให้คัมมีปฏิกิริยา ต่อต้าน และน้อยใจ จึงไม่ตอบ คำถามครูอีกเลยในวันนี้ ทั้งช่วง ตอนบ่าย ช่วงพัก คัมขึ้นบนห้องมา นั่งวาดรูปคนเดียว ไม่ไปเล่นกับ เพื่อนเช่นเดิม</p>		<p>เมื่อครูพูด คัดค้านโดส ต้องการให้เด็ก คิดได้เอง ซึ่ง ทำให้เด็กเกิด การต่อต้านโดย การนั่งเฉย</p>	<p>ในบางครั้งที่ครูพูด หรือดู เพื่อสั่งสอน แต่ทำให้เด็กยังมี การต่อต้านยิ่งขึ้น</p>

แบบสังเกตการณ์ภาคสนาม "เด็กเร่ร่อนในโรงเรียน"

ผู้สังเกตการณ์ ค.ญ. เก๋ ครั้งที่ 1

รายการ วัน/เดือน/ปี	เหตุการณ์ รายละเอียด สิ่งที่เกิดขึ้น	วิเคราะห์	ข้อค้นพบใหม่ ประเด็นนำ สนใจ	ปัญหาที่พบของเด็ก เร่ร่อนในโรงเรียน
21 ม.ส.37	<p>ในการนำเข้าสู่บทเรียนในวิชาต่าง ๆ ครูประจำชั้น ห้อง ป.2/2 จะใช้สื่อการสอน เช่น บัตรคำ บัตรรูปภาพ บัตรตัวเลข ฯลฯ เพื่อเป็นการยกตัวอย่างให้ นร. และเข้าใจมากยิ่งขึ้น และในส่วนใหญ่ นร. ในห้อง ป.2/2 จะเป็น นร. ที่เก่งของชั้น คือ เป็นห้องเด็กเก่ง และครูประจำชั้น เป็นหัวหน้าสายชั้น ป.2 และเอาใจใส่ดูแล นร. ได้ดี ในการสังเกต ค.ญ. สุภาพร หรือ เก๋ เห็นได้ว่า จัดเป็น นร. ที่เก่งของห้อง และคุณลักษณะจัดเป็น เด็กที่กล้าแสดงออก คล่องแคล่ว และเป็นผู้นำกลุ่มของเพื่อนได้ดี เก๋ จะมีพี่สาวอยู่ในชั้น ป.2/2 ด้วย และเป็น นร. ที่เรียนเก่งเป็นที่ 1 ของห้อง และเรียบร้อยมาก จนครูให้สัมภาษณ์ว่า "ถ้าไม่บอกว่า เด็กทั้ง 2 คน อยู่บ้านอุปถัมภ์จะดูไม่</p>	<p>เด็กผู้หญิงจะสนใจและตั้งใจเรียน อีกทั้งเป็นเด็กห้องเก่ง ครูประจำชั้นก็เป็นครูที่เก่ง ทำให้มีการส่งเสริมเด็กและมีเทคนิควิธีการสอน เพื่อให้เด็กเรียนดียิ่งขึ้น</p>	<p>เด็กจะชอบแข่งขันกันในการเรียน เช่น การทำงาน เสร็จก่อน-หลัง ทำแบบฝึกหัดได้คะแนนมาก น้อยกว่ากัน อย่างไรก็ตาม เป็นต้น</p>	

รายการ วัน/เดือน/ปี	เหตุการณ์ รายละเอียด สิ่งที่เกิดขึ้น	วิเคราะห์	ข้อค้นพบใหม่ ประเด็นนำ สนใจ	ปัญหาที่พบของเด็ก เร่ร่อนในโรงเรียน
	<p>รู้เลยว่าจัดเป็นเด็กเร่ร่อนมีปัญหา คนแก่เหมือนเด็กบ้านปกติทั่ว ๆ ไป คูไล ชื่อ และบริสุทธิ ดี คูไม่เหมือน เด็กมีปัญหาเลยสักนิด ทั้ง ๆ ที่เขา ก็ลำบากมามากกว่าจะมาอยู่บ้าน อุปถัมภ์ คนพี่ชื่อเมล์ จะเร่ร่อน มาก เป็นที่รักของทั้งครูและเพื่อน ๆ สำหรับเก้ เขาจะกล้าแสดงออก มากกว่าเมล์ และคล่องตัวกว่า ออกจะติดกันนิด ๆ แต่ในการสนใจ เรียนจะสนใจเท่า ๆ กัน และ แข่งกันเรียน แต่เขาก็รักกันมาก นะทั้ง 2 คน"</p>			

แบบสังเกตการณ์ภาคสนาม "เด็กเร่ร่อนในโรงเรียน"

ผู้สังเกตการณ์ ค.ศ.โต้ง ครั้งที่ 7

รายการ วัน/เดือน/ปี	เหตุการณ์ รายละเอียด สิ่งที่เกิดขึ้น	วิเคราะห์	ข้อค้นพบใหม่ ประเด็นนำ สนใจ	ปัญหาที่พบของเด็ก เร่ร่อนในโรงเรียน
19 ส.ค.37	พบว่า เด็กมีอาการเฉื่อยชาในการเรียนอย่างมาก เด็กจะเหม่อลอยในขณะที่ครูสอน และหยิบหนังสือการ์ตูนขึ้นมาอ่าน หลังจากที่ท่าแบบฝึกหัดส่งครูแล้ว เด็กจะนำหนังสือการ์ตูนมาอ่านต่อ และขณะที่ครูตรวจงานของโก๋โต้ง ครูได้เรียกโก๋โต้งออกไป เพราะท่าแบบฝึกหัดเลขผิดไปหลายข้อ โก๋โต้งถูกครูดุว่า เด็กชานไม่สนใจเรียนเลข มีวาดเล่นนับวันยิ่งหนักเข้าทุกวัน เดือนนี้ตั้งแต่ต้นเดือนเป็นต้นมา โก๋โต้งยิ่งเรียนแย่ลง แต่โก๋โต้งก็ยังกลับมาอ่านหนังสือการ์ตูนต่อ ผู้วิจัยถามโก๋โต้งว่า ทำไมยังกลับมาอ่านการ์ตูนต่อ ทำไมไม่แก้แบบฝึกหัด โก๋โต้งบอกว่า เบื่อ เด็กชานถูกครูดุทุกวันเลข เลข เบื่อ " "ไม่รู้ว่า ทำไมครูต้องดุด้วย"	เด็กปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในด้านลบและเมื่อถูกครูดุ เด็กจะมีการต่อต้านมากขึ้นอย่างเงิบ ซึ่งถูกดุจะยิ่งมีพฤติกรรมลบยิ่งขึ้น	-	เด็กมีอาการก้าวร้าว และต่อต้านอย่างเงิบ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น จะทำให้เด็กต่อต้านในการเรียน

ขั้นตอนที่ 3 สร้างแนวคำถามสัมภาษณ์ ครู เด็กวัยรุ่น เด็กปกติ (ภาคผนวก ก)

ตัวอย่าง

- คำถามครู - พฤติกรรมในระยะแรกที่เด็กวัยรุ่นเริ่มเข้ามาในระบบโรงเรียนเป็นที่ยอมรับของครู และเพื่อนร่วมชั้นเพียงใด
- ครู ก - ครูและเพื่อนเข้าใจเรา และอยู่ร่วมกันได้ดี
- ครู ข - ครูพยายามให้ความเสมอภาคแก่เด็ก เด็กก็จะเริ่มปรับตัวให้ทันเพื่อน และ เข้ากับกับเพื่อนได้
- ครู ค - ได้ เพราะให้ความเข้าใจและดูแลเอาใจใส่เขาให้มาก
- ครู ง - พ่อแม่เด็กของที่เรีบร้อย และชั้นเรียน แม้จะยังพูดจาไม่สุภาพ แต่เพื่อน ๆ ในห้องก็ยอมรับให้เขาเป็นหัวหน้าห้อง
- คำถามเด็กวัยรุ่น - นักเรียนชอบกลวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมของครูหรือไม่ เพราะอะไร และต้องการให้ครูสอนและจัดกิจกรรมในลักษณะใด
- คิว - ชอบให้มีการแสดง ร้องเพลง ชอบมาก ครูสอนสนุก
- คิม - ไม่รู้
- เก้ - ชอบที่ครูจัดให้มีการแสดงละคร กับ เดินท่าตามเพลง
- เมล์ - ชอบ ครูสอนสนุก ครูเล่านิทานให้ฟัง สนุกดี
- โด่ง - ชอบที่ครูให้วาดรูป และให้ออกไปคิดเลขบนกระดาน
- เอก - ไม่ตอบ
- คำถามเด็กปกติ - นักเรียนมีทัศนคติอย่างไรเกี่ยวกับเพื่อนเด็กวัยรุ่น
- เด็กปกติคนที่ 1 - นิสิยไม่ดี ชอบแกล้ง ชอบดิงผม ไม่ให้เข้ากลุ่มเล่นด้วยหรอก
- เด็กปกติคนที่ 2 - เมล์ กะเก้ เขาเก่ง ครูก็รักเขา เพื่อน ๆ ก็ให้เขาเป็นหัวหน้ากระรองหัวหน้าห้อง เขาเรียนเก่ง ได้ที่ 1 ของห้องด้วย ส่วนเก้ ได้ที่ 2
- เด็กปกติคนที่ 3 - พี่หัวหน้า บางทีก็ใจดี บางทีก็ชอบค่า ชอบที่พี่หัวหน้าให้ออกแบบฝึกหัด
- เด็กปกติคนที่ 4 - คิมเขาไม่ยอมมาเล่นกับเพื่อน เขาติดกับพี่หัวหน้าตลอดเลย หนูชวนเขาแล้ว เขาไม่ยอมมาเอง

ขั้นตอนที่ 4 สร้างแนวคำถามเพิ่มเติมในการสัมภาษณ์บุคคลอื่น ๆ (ภาคผนวก ก)

ขั้นตอนที่ 5 นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และการสัมภาษณ์ มาตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพิ่มเติมจากข้อมูลที่สังเกตได้ และสังเกตเพิ่มเติมตามข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อให้ตรงกัน

ตัวอย่าง

จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อนที่แสดงออกในโรงเรียน พบว่าโดยทั่ว ๆ ไป เด็กจะเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มาจากบ้านอุปถัมภ์ด้วยกัน แต่มีเด็กเร่ร่อนบางคนจับกลุ่มกับเด็กปกติ เล่นของเล่นที่เด็กปกติเอามาจากบ้าน แต่ก็มีเด็กเร่ร่อนที่บางคนเดียวไม่ยอมไปเล่นกับเพื่อน

และสร้างแนวคำถามในการสัมภาษณ์เด็กเร่ร่อน เพิ่มเติม

- ผู้วิจัย - ทำไมถึงไม่เล่นกับเพื่อน
 เด็กเร่ร่อน - "ไม่อยากเล่น อชากนั่งเฉย ๆ" และบอกต่อว่า "พอเล่นแล้วเพื่อนชอบแกล้ง ไม่เล่นดีกว่า"

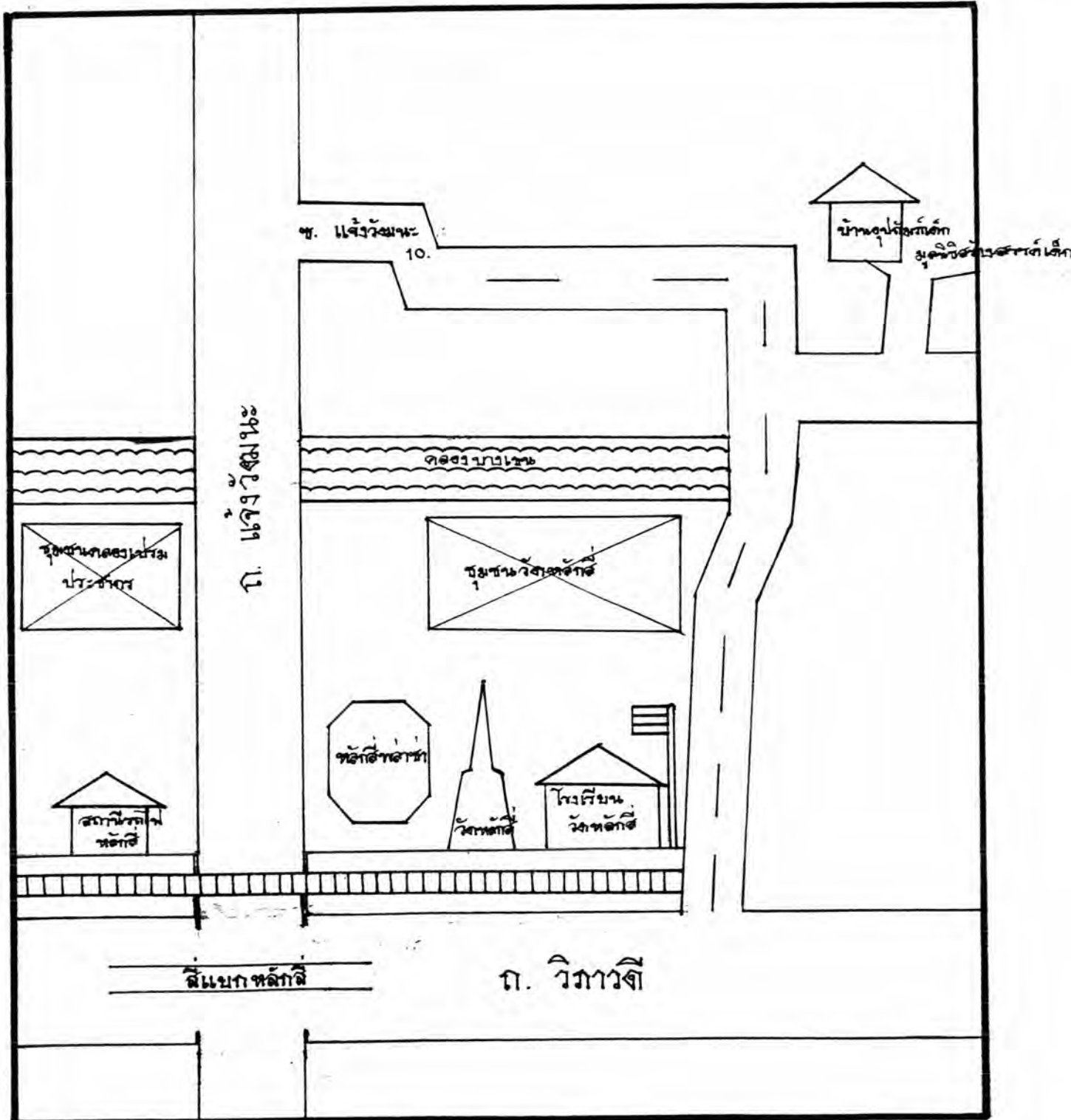
ขั้นตอนที่ 6 เมื่อตรวจสอบข้อมูลตามขั้นตอนต่าง ๆ ได้เที่ยงตรง จึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามแนวคิด ทฤษฎี และนำข้อมูลที่ได้มาเขียนบรรยายเป็นรายงาน

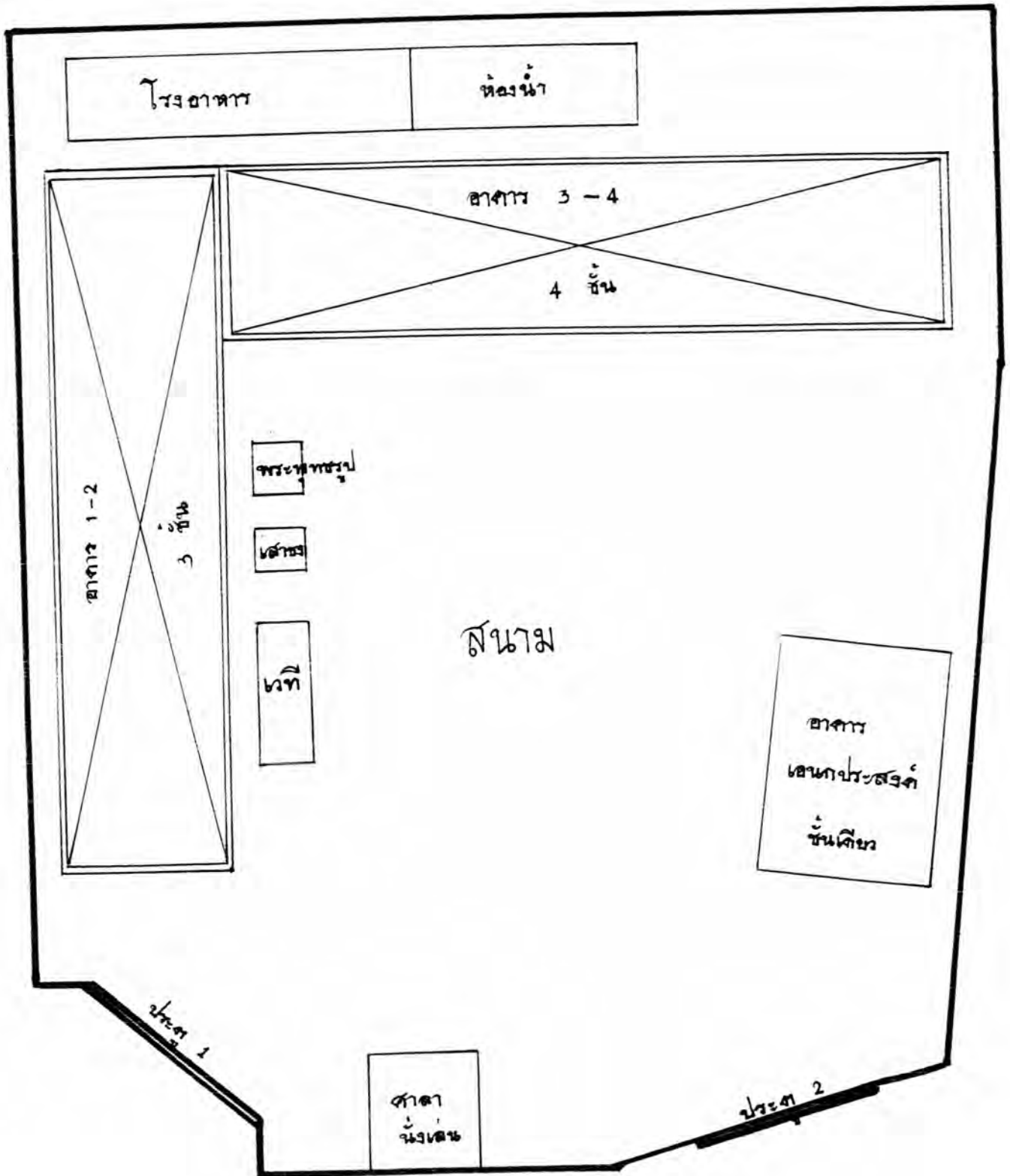
ภาคผนวก ค

1. แผนผังชุมชน
2. แผนผังโรงเรียนวัดหลักสี่

แผนผังชุมชน

แผนผังโรงเรียนวัดหลักสี่

ภาคผนวก ง

ใบขออนุญาตขอความร่วมมือในการวิจัย

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๓๗

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา

เนื่องด้วย น.ส. ศาลินา บุญเกื้อ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาปฏิสัมพันธระหว่างครู เด็กเร่ร่อน และเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดหลักสี่" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ จิตระดับ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนั้นสัปดาห์เป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวข้องโดยการขอเจ้าเก็บข้อมูลภาคสนามในโรงเรียนวัดหลักสี่ ในสังกัดขอสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม ๒๕๓๗ เป็นเวลา ๖ เดือน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ น.ส. ศาลินา บุญเกื้อ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

รองศาสตราจารย์ ดร. วิสารวัตร
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... สำนักการศึกษา (กองวิชาความรู้ โท. ๑๑๖๖๖๖)

ที่ กท. ๓๖๘/๑๖๖๖๖๖ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความร่วมมือในการ เก็บรวบรวม

เรียน ผู้อำนวยการเขตคลองเต้

ด้วย นางสาวศานิตา บุญเกิด นิสิตชั้นปริญญาโท มหาวิทยาลัย รุกขวิจิตร
ประถมศึกษา กำลังดำเนินการศึกษาเรื่อง "การศึกษานวัตกรรมระหว่างครู เด็กวัยรุ่น และเด็กปกติ
ในโรงเรียนประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดหลักสี่" ซึ่งจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามใน
โรงเรียนวัดหลักสี่ ในระหว่างเดือนพฤษภาคม - พฤษภาคม ๒๕๖๓

สำนักการศึกษา ขอความร่วมมือจากท่านในการอนุญาตให้นางสาวศานิตา บุญเกิด
ไปดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัยต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ทราบคุณครูระพี และคุณครูแว้งผู้บริหารโรงเรียนดังกล่าวทราบ
และให้ความร่วมมือในการ เก็บข้อมูลดังกล่าว จักขอขอบคุณ

(นายวิบูลย์ ทิพย์ไสตติ)

รองผู้อำนวยการสำนักการศึกษา
กรุงเทพมหานครแทนผู้อำนวยการสำนักการศึกษา

บันทึกข้อความ

บันทึกข้อความ
วันที่ 15 ส.ย. 2537
00 00 น.

ส่วนราชการ ..... สำนักการศึกษา (กองวิชาการ โทร. ๔๗๖๖๔๑)

ที่ กท. ๓๖๔/ร.ก.๑๐๖ ..... วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๓๗

เรื่อง ขอบความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการเขตคอนเมือง

หมวดศกนการ คำสั่งทางราชการ ขนส่งทางอนเมือ
วันที่ 2261
วันที่ 15 ส.ย. 2537
เวลา 9.30 น.

ด้วย นางสาวศาดินา บุญเกิด นิติชนปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชา
ประถมศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง "การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู เด็กเรื้อน และเด็กปกติ
ในโรงเรียนประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดหลักสี่" ซึ่งจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามใน
โรงเรียนวัดหลักสี่ ในระหว่างเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม ๒๕๓๗

สำนักการศึกษา ใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการอนุญาตให้นางสาวศาดินา บุญเกิด
ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัยต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ และกรุณาแจ้งผู้บริหารโรงเรียนดังกล่าวทราบ
และให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้นด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(นายวิบูลย์ ทิพโสถิติ)
รองผู้อำนวยการสำนักการศึกษา
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักการศึกษา

๐๖๗๓๓๓
ศิริพงษ์
๑๙๓๕.๓๓
ผู้ช่วยกรรมการโรงเรียนวัดหลักสี่
เพื่อไปส่งเอกสารและไปโปรดในดงพญาไฟ

(นายวัชรพงษ์ ขุมเพชร)
ผู้ช่วยศึกษาธิการเขต รักษาการในตำแหน่ง
ศึกษานิเทศก์เขตคอนเมือง

14 ส.ย. 253๗

ประวัติผู้เขียน

นางสาวศาลินา บุญเกื้อ เกิดวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ.2511 ที่อำเภอเมือง
จังหวัดตรัง สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2533 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ.2535